

A közszolgálat nemzetközi ünnepnapján a szakszervezetek a közszféra megbecsülésére szólítanak fel

A június 23-ai Nemzetközi Közszolgálati Nap, a tág keretek között értelmezett közszolgálatnak és a közszolgálati dolgozók fontos társadalmi szerepének ünnepe és elismerése. [Az ENSZ először 2002-ben ismerte el június 23-át a közszolgálat napjaként](#), ami az elmúlt két évben lényegesen nagyobb figyelmet kapott, köszönhetően annak, hogy az emberek világszerte elismeréssel adóztak azoknak a közszolgálati dolgozóknak, akik a világjárvány frontvonalában dolgoznak. Sajnálatos módon ezek a szimbolikus gesztusok nem járnak együtt a közszolgálatban dolgozók magasabb fizetésével vagy jobb munkafeltételek biztosításával, és a - különösen a kormányok és általában a politikai döntéshozók részéről kifejezett - hála kezd elkopni.

Minden elismerő taps ellenére a közszféra finanszírozása kérdésében sok kormány a régi módon gondolkodik. Annak ellenére, hogy elismerték, hogy a megszorításokon alapuló válasz, amit a 2008-as bankválságra adtak, aláásta közszolgáltatásainkat és így a világjárványra való reagálási képességet, sok döntéshozó az adósságcsökkentést tűzte napirendre. 2020 végén, majdnem egy évvel a világjárvány kitörése után, [az Európai Bizottság megkérdőjelezte a tagállamok azon döntéseit, amelyek az egészségügyi dolgozók béremelésére vonatkoztak](#), mivel ezek a jól megérdemelt béremelések magasabb államadóssághoz vezethetnek. Pontosan ez volt az a politikai gyakorlat, ami miatt társadalmainkat annyira felkészületlenül érte a világjárvány okozta sokk hatása, és ezt a fajta ideológiát kell magunk mögött hagynunk ahhoz, hogy egy ellenállóbb Európát építsünk.

A közszolgáltatások adják társadalmaink gerincét. Válság idején - és máskor is - az egészségügyi és szociális ellátásban, a vízellátásban és csatornázásban, az oktatásban, az adóhivataloknál, a börtönökben, az áramszolgáltatásban, a közlekedésben és más közszolgáltatásokban dolgozók biztosítják közösségeink működését. A megszorítások egy évtizedes politikája azt jelentette, hogy ezek a szolgáltatások már jóval a világjárvány kitörése előtt is túlterheltek voltak. Ennek nemcsak az lett az eredménye, hogy a dolgozók körében nagy arányban fordul elő a kiegészi szindróma, hanem azt is, hogy nem tudnak olyan minőségű közszolgáltatásokat nyújtani, amire azoknak van szükségük, akik ezeket igénybe veszik.

A világjárvány ezt különösen az egészségügyi és gondoskodási (idősgondozás, gyermekgondozás, fogyatékos ellátás, stb.) szolgáltatásokban tette nyilvánvalóvá. Az első hullámot az erőforrások hiánya jellemezte, ideértve az egyéni védőfelszereléseket, az intenzív osztályok ágyainak számát és a szakképzett személyzet hiányát. Emiatt Európa számos kórháza nem tudott megbirkózni a feladattal. Most már tudjuk, hogy sok tragikus haláleset megelőzhető lett volna, viszont még mindig nem látjuk a teljes hosszú távú hatást az erőforráshiány következményeinek. Az elkövetkező években az egészségügyi ágazatokban mindent meg kell tenni azért, hogy be tudják hozni azt a lemaradást, amit a világjárvány miatt

elhalasztott kezelések okoztak. A munkaerőhiányt súlyosbítja majd a meglévő személyzet kiegészi szindrómája és az őket is érintő, régóta tartó COVID-járvány, valamint az új személyzet képzéséhez szükséges hosszú idő.

Ha azt akarjuk, hogy a közegészségügyi szolgálatok jól tudjanak reagálni a halasztott kezelések egyre hosszabb listájára, és minőségi ellátást tudjanak nyújtani, akkor nagyon fontos, hogy javuljon az ápolói és más egészségügyi szakmák vonzereje, és munkaerő megtartó képessége. Rövid távon a magasabb fizetés, a jobb feltételek és a pszichoszociális segítséghez való hozzáférés visszatarthatja a munkavállalókat attól, hogy elhagyják ezeket az ágazatokat. Hosszabb távon szisztematikusabb megközelítésre van szükség, hogy növeljék az egészségügyi szolgáltatásokba történő befektetéseket, hogy az egészségügyi szakmákban megfelelő mennyiségű, jól képzett dolgozó álljon rendelkezésre. Komolyan meg kell vizsgálni, milyen szociális ellátást szeretnénk nyújtani a gyermekek és a fiatalok, az idősek és a fogyatékkal élők számára. Ha a szociális ellátást piaci alapon nyújtjuk, és a részvényesek érdeke jelent prioritást a szolgáltatásokban dolgozók és az e szolgáltatásokat igénybe vevők érdekével szemben, az nem vezet [az EU szociális jogok pillérében](#) rögzített ellátáshoz való jogok biztosításához.

Nem csak az egészségügyi és az szociális ágazat szenvedte meg az évtizedes alulfinanszírozottságot. A börtönöktől kezdve a szennyvízkezelésen át az adóhivatalokig más közszolgáltatások költségvetési megszorításai is egyre nehezebbé tették az ágazatokban dolgozók számára a biztonságos és minőségi szolgáltatások nyújtását. Ha talpra akarunk állni és ellenállóbb Európát akarunk építeni, nem elegendő a szükséghelyzeti finanszírozás és a rövid távú segélyintézkedések. A világjárvány egyedülálló lehetőséget nyújtott ahhoz, hogy másképp csináljuk a dolgokat, és egy új, merészebb fejezetet kezdünk a politikai döntéshozatalban. Európának ezt a lehetőséget meg kell ragadnia!

Itt az idő, hogy megkérdőjelezzük azt a mítoszt, miszerint nincs elég pénz a közszolgáltatásokba való befektetésre! A világ évente 427 milliárd dollárnyi adót veszít a nemzetközi társasági adóval való visszaélés és a magánszemélyek adóelkerülése miatt. Ez minden másodperceben egy ápolónő éves fizetését jelenti. A pénz megvan, de csak akkor szolgálhatja a közérdeket, ha a nagyvállalatok és a gazdagok megfizetik a rájuk eső adót. Ehhez drasztikus változásra van szükség társadalmaink irányításában. A nemzeti kormányoknak és az uniós intézményeknek bátor lépéseket kell tenniük, és a profit elé kell helyezniük a munkavállalókat, az embereket és a környezetvédelmet!

Brüsszel, 2021. június 23.

Mette Nord, az EPSU elnöke

Jan Willem Goudriaan, az EPSU főtákará